

V izobrazbi
niza-
KFFIELD, MICH moč
in bodočnost.

SLOVENIJA

Spoštujmo sa-
mega sebe, da
nas bodo spoš-
tovali tuditujci

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin
OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVIC BENEVOLENT SOCIETY "SLOGA" OF WISCONSIN.
URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE PODPORNE ZVEZE "SLOGA" V WISCONSINU.

NO. 22. ŠT. 22.

MILWAUKEE, WIS., JUNE 2, 1916 — 2. JUNIJA 1916

VOL. 2. LETO 2.

"Entered as second - class matter December 22, 1915, at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

NAŠA MISEL ZMAGUJE

MILWAUŠKA NASELBINA CELA TRI LETA PRED DRUGIMI.

Pred dobrimi tremi leti je znaten del naprednih milwauških Slovencev krenil na popolnoma novo pot, v kolikor se tiče vprašanja: Kako dvigniti slovenski narod v Ameriki iz brezbržnosti in nezavednosti do narodne in razredne zavednosti, kako mu pomagati moralno in gmotno. Za glavni predpogoj v dosego tega cilja se je smatrala izobrazba. Ti rojaki so namreč stali na stališču, da je izobrazba tisti važni činitelj, ki vodi do pravega napredka in trajne vodilno znamenje. Po njihovem mnenju se morajo vsa druga potrebna in koristna vprašanja rešiti z lahkoto, ko je enkrat narod toliko izobražen, da more samostojno in trezno misliti ter da more razločevati dobro od slabega, pravo od nepravega. To mnenje je veljalo tudi glede političnega prepričanja; kajti nepristransko izobražen človek bo kmalu spoznal smer svojih razrednih interesov in se pridružil tisti stranki, ki najbolje zastopa njegove interese. Vsled tega je bila za te milwauške rojake stvarna izobrazba prvi in glavni pogoj, strankarstvo pa je prišlo na vrsto šele na drugem mestu. In ker izobrazba ne more biti drugačna kakor narodna, ako hoče doseči svoj namen, je naravno, da se je vzela narodnost za podlago pri tem stavljnem si smotru.

Povsem drugačno mnenje pa so imeli o tem tedanji voditelji v Chicagi. Zanje je bilo strankarstvo alfa in omega, začetek in konec vsega javnega in zasebnega mišljenja in delovanja. Njihova parola je bila: Vsi v socialistično stranko; vsak Slovenec mora biti socialist, sicer ne odgovarja duhu časa, je nazadnjak! Nikoli se ni vprašalo, kakšni ljudje prihajajo v stranko, temveč vedno, koliko jih pride. Naravna posledica tega je, da večina naših socialistov misli, da je oni najboljši socialist, ki najgrše zabavlja čez vero in preklinja kapitaliste in vse, kar je z njimi v zvezi. Milwauški "uporniki" so bili na podlagi izkušenj prepričani, da je tako početje napačno in naravnost škodljivo, ker na ta način pridejo v stranko tudi ljudje dvomljive moralne vrednosti in z nepoštenim namenom; zato so se odločili iti svojo pot brez hrupa. Toda, kar ni imelo direktnega stika ali koristi za stranko, to je bilo smatrano po mnenju Čikažanov za nekaj nedopustnega, nesmiselnega, ali celo škodljivega, čeravno je morda indirektno pospeševalo težnje njihove stranke. Kdor se jim je upal le količkaj ugovarjati, po tem so udarili brez prizanašanja. Upoštevati niso hoteli nobenega nasprotnega argumenta, tudi če je bil še tako stvaren. Naravno je torej, da so smatrali za potrebno, začeti boj proti onim Milwaučanom, ki so odobraval v začetku tega članka označeno stališče ter se tudi ravнали in delali v tem smislu. In ker je bila "Bodočnost" glasilo te nove ideje, so se seveda najprvo lotili iste. Stališče, ki je v tem oziru zavzela Čikaga, je bilo nesmiselno in fundamentalno napačno in zato tudi nevzdržljivo. To je končno Čikaga sama sprevidela in zato v veliki blamaži utihnila. Seveda, brez posledic ta boj ni bil; med nekaterimi nerazsodnejši se je vzbudil dvom glede tega, kdo ima prav in kdo nima, vsled česar se je njihovo navdušenje za pričetno delo ohladilo. Končno je bil list prisiljen prenehati, h čemer je Čikaga pripomogla, oziroma zakrivila več kot polovico. S tem je milwauška ideja utihnila, a umrla ni, ker prava stvar nikoli ne umrje in je tudi nihče ubiti ne more; sicer se more skriti, toda prej ali slej bo prišla zopet na dan močnejša in sijajnejša. To se je zgodilo tudi v našem slučaju.

Usoda je zahtevala, da je prišel v Chicago nov mož, voditelj, s širokim obzorjem, bistrim pogledom, nesebičen in izkušen. Ta mož je takoj sprevidel, da ameriški Slovenci potrebujejo v prvi vrsti izobrazbe. Zato je bil eden njihovih prvih klicev ameriškim Slovincem: Več splošne izobrazbe, več luči! — Vprašanje izobrazbe je prišlo zopet na površje, resnica je zopet prišla na dan, mogočnejša kot prej; — milwauška ideja je zmaga. Toda to še ni vse. Jugoslovanska akademija pod okriljem S. N. P. J. je zagledala luč sveta. Na svoj program si je zapisala: Izobrazba potom čitalnic, knjižnic, pevskih in godbenih društev, dramatičnih klubov, predavanj itd., skratka, potom podrobnega narodnega dela. — Čujte, ali ni to prav isti program, katerega je smatrala Čikaga za škodljivega napredku ameriških Slovencev ter se z vsemi silami borila proti njim in ga tudi začasno ustavila, ker ni zrastel na njenem zelniku? V prvi številki "Bodočnosti", ki nam je slučajno prišla v roke, čitamo v programu tega lista: "Podrobno narodno delo obstoji v tem, da se skuša pridobiti za napredek človeške družbe mrtve člane naroda

(Dalje na tretji strani)

IZ BOJIŠČ

Bolgarske čete so začele prodirati v grško ozemlje, kar je le strategična poteza napram zavezniški posadki v Solunu. Zasedli so Bolgari kraje kot Rupel, Dragotin in Spatovo v bližini Demirhissarja. Glavni namen te poteze je, da imajo ugodnejše pozicije v slučaju zavezniške ofenzive. Iz Pariza naznanjajo, da so začeli Grki utrjevati Demirhissar in da obstaja med Bolgarijo in Grško tajna pogodba, za vsebino katere se ne ve. Znamenja kažejo, da najbrže obstoji med tema dvema državama tajna pogodba, ker se se Grki umaknili pred Bolgari brez kakega boja in ker se nahajajo v Demirhissarju bolgarski oficirji brez vojaštva. Grška vlada ni proti prodiranju Bolgarske v njeno ozemlje niti protestirala.

Avstrijska ofenziva napram Italjanom na tirolski fronti se nadaljuje z uspehom za Avstrijce in Lahi se morajo vedno umikati. Kot izgleda, ima Avstrija namen, da bi prodrli od Tirolske v južni smeri proti Benetkam; ako bi se ji to posrečilo, bi se morali Italjani umakniti sami iz fronte ob Soči, ker drugače bi bil odrezani od Italije. S tem bi dosegla Avstrija z eno dve zmagi naenkrat. Gotovo je, da bodo Lahi zastavili vse sile, da preprečijo to avstrijsko namero; vsled tega smemo pričakovati, da se bo vršila v doglednem času še krvava bitka na italjanskih tleh, kjer še bo zgubil marsikateri vojak svoje življenje. Italija se tolaži zaradi svojega umikanja, da bodo zavezniški započeli na drugih straneh z močno ofenzivo, ki bo odvrnil avstrijski pritisk na Italijo. Samo, da je le tolažba!

Na francoski fronti pred Verdunom se nahaja takozvani grič "mrtvih mož" in vas Cumiers že v nemških rokah. Dolgo časa se je že vršil boj za te pozicije, ki so prehajale iz ene roke v drugo. Napadi na prihodnje pozicije Avocourt, Esnes in Chattancourt se pripravljajo.

Iz Rima naznanjajo, da so Lahi torpedirali v pristanišču Trsta neki avstrijski transportni parnik, ki se je potopil. Akoravno je pristanišče zastraženo s submarini in minami, je vendar prodrli skozi laški submarin.

KRVAVI DOBIČEK

Wilmington, Del. — E. I. Dupont De Nemours & Co, izdelovalnica smodnika, je razglasila skupno 25 odstotkov dividende za prvo četrtletje, kar je na leto 100 odstotkov. Razdelilo se bo za ta četrt leta čez 15 milijonov dolarjev dobička. Koliko bodo dobili od tega delavci, taisti, ki so ta dobiček pripravili?

DEVETLETNI TAT IN DETEKTIVI

V torek je bilo več detektivov žrtv devetletnega Alojza Warnera. Alojz je bil aretiran, ker je bil obdolžen, da je ukradel zlato uro svojemu učitelju v Grant Street šoli. Detektivom je rekel pri izpraševanju, da jo je skril na drevesu pri svojem domu, 1103 Becher st. Več detektivov se je podalo na lice mesta, ki so splezali na vsako drevo v bližini stanovanja, toda ure ni bilo nikjer. Ko so se vrnili praznih rok, jih je zopet potegnil, da je bila to samo šala, uro pa da je skril v istini pod kup lesa doma. Zopet so detektivi šli na delo; premetali so ves kup lesa, toda ure še vedno ni bilo. Vrnili so se razjarjeni v detention home, kjer se je nahajal deček ter so zahtevali od njega natančno pojasnilo, kje je ura.

Alojz je segel v žep ter izvlekel iz njega eno prav poceni uro. Ukradeno zlato je zamenjal za ničvredno.

ŽELEZNIŠKI KRALJ UMRL

St. Paul, Minn. — V ponedeljek je umrl tukaj železniški kralj James J. Hill v starosti 87 let. Hill je bil rojen kot sin farmarja v Ontario. Ko je bil star 14 let mu je umrl oče; svojo kariero je začel v vaški trgovini.

Sedaj je zapustil okoli 250 milijonov dolarjev premoženja, ki se bo delilo med njegove tri sinove in hči. Kapitalistično časopisje mu poje slavo ter ga časti kot "vstanovitelja carstva" in kot velikega moža, ki je znal nagrabiti v svojem življenju velikansko premoženje.

Toda tega ne upoštevajo, da je za njega delalo tisoče in tisoče trpinov, ki nimajo ničesar, čeravno so oni producirali to ogromno bogatstvo.

Ko se je vršil "kraljev" pokop, so guvernerji in župani zahtevali, da se mu izkaže ista čast in neumnosti, kot kadar umrje v Evropi kak kronanec. Zavednemu delavcu ni treba k temu komentarija, ker ve, da Hill ni pomagal delavstvu, ampak da so delavci pripomogli njemu do milijonov!

PONESREČEN FANT

Devetletni sinček M. Šimenc-a, iz 287 Mineral st. je hotel prekorajčiti cesto na križišču Reed in Mineral st v nedeljo popoldne. Pri tem ga je zadela Cudahy karrata ter ga poškodovala na levi nogi tako, da so mu jo morali odrezati. Na desni nogi in po telesu je tudi močno poškodovan. Prepeljali so ga v Emergency bolnišnico. Sprva se je mislilo, da bodo morali dečku odrezati tudi desno nogo.

RUSKA DUMA ZOPET ZBORUJE

Akoravno je Rusija znana kot najbolj absolutistična država, vendar pa večkrat skllee dumo, ki zboruje tudi sedaj, da reši več zelo važnih zadev, ki se tičejo nadaljevanja vojne. Pri otvoritvi je bil navzoč tudi ameriški poslanik D. R. Francis. Car ni bil navzoč, ker se nahaja nekje na fronti.

Avstrija še ni sklicala državnega zbora, odkar traja vojna; ampak je dala poslancem puške v roke in jih poslala v zakope. Vlada se popolnoma absolutistično. Vso vlado ima v rokah le militarizem. Tako se spoštuje v naši domovini - mačehi na papirju zajamčena ustava!

DRZNI ZLOČINI V "MALI ITALIJI"

Mala Italija v tretjem varstvu še vedno razburja prebivalstvo s svojimi drznimi zločini, pri katerih ostane zločinec navadno nepoznan ali pa nekažnovan. Sedaj bombe, potem zagoreni umori in zopet drzen umor idt.

V ponedeljek popoldne je Thomas Crisfullo ali kakor se je tudi imenoval Gaetano Christofio ustrelil s štirimi krogliami 15 letno Maria D'Amico. Napadalec je star 28 let ter je po izvršenem zločinu ušel. Detektivi so na delu, toda brez uspeha. Crisfullo je prišel na stanovanje deklice na 186 Huron st; ker je deklo zavrnilo njegovo ponujano ljubezen, je ustrelil enkrat proti njej, na kar je deklica ušla skozi okno. Za tem je še ustrelil za njo trikrat. Vsak streljaj je zadel. Marijo so prepeljali v Emergency bolnišnico, kjer je umrla v nekaj urah, ne da bi prišla k zavesti.

VELIKO NEZGOD NA CESTI

Toplo vreme v nedeljah privabi na ceste veliko izletnikov z motornimi kolesi in avtomobili; od katerih vozijo nekateri zelo brezobzirno; vsled tega se ni čuditi, da se prigodi na cesti toliko nesreč. Zadnjo nedeljo je bilo poškodovanih pet oseb. Policija je samo v nedeljo aretirala 35 oseb, ki so kršile z motornimi kolesi ali avtomobili cestni red ali vozile prehitro.

Pazite na sebe in otroke, kadar križate cesto; po nesreči je prepozno!

550 OSEB UBITI PRI ZRAČNIH NAPADIH V ANGLEŠKI

London — Pri zračnih napadih od strani Nemcev na Anglesko je bilo ubitih 550 oseb in ranjenih 1616, od kar se je pričela vojna. Lepo število nedolžnih žrtv!

"SLOVENIJA"The Slovenia
Tednik.

Izhaja vsaki petek.

Izdajatelj: Družba Slovenija.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.
Naročnina:Vse leto \$1.50
Pol leta \$-.75
3 mesece \$-.40**"THE SLOVENIA"**
Weekly.Publisher: Slovenia Publs. Co.
Owned by F. X. Veranich.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.

Subscription.

One year \$1.50
6 months \$-.75
3 months \$-.40

29

**ALI UNIJA KAJ KORISTI
DELAVCU?**

"Saj mi unija nič ne pomaga", tako slišimo nekaterega rojaka, ko se ga nagovarja, naj bi se pridružil svoji strokovni organizaciji. Nekateri utemeljuje to s tem, da se povišajo takoj iste potrebe oziroma izdelki v ceni, kjer se je dalo delavcem boljše plačo in da je zvišanje v ceni navadno večje, kot je zvišanje plače ter da se na ta način draži le življenje. Da, nekaj je že resnice pri tem, namreč pri izdelkih, kjer ima izdelovalec takorekoč monopol ali kjer je izdelovanje v rokah trasta, ne pa tam, kjer je prosta konkurenca. Proste konkurence imamo v Ameriki prav in za prav malo; izdelovatelji ene in iste vrste produktov imajo povsod svoje zveze, organizacije ali association ali kakor jih pač imenujejo, ki nimajo drugega namena, kot da ne hodijo člani eden drugemu v zelnik, s tem, da bi prodajali ceneje in da se večkrat posvetujejo med seboj, kako varovati svoje koristi, to je, zvišati svoje profite z zvišanjem cene ali z zmanjšanjem delavskih plač. Izdelovalci vedo, da je za nje velike koristi, da so organizirani ter da imajo kot taki moč. Ravno tako dobro tudi vedo, da imajo delavci moč, ako so organizirani. Vsled tega vidimo, da delodajalci ne bodo priporočali nikoli delavcem strokovne organizacije, ker se boje delavske moči, katere nimajo, ako so vsaki sam zase.

Mnogo delavcev pa še je, ki so proti organiziranju, ker še ne spoznajo, da bi bilo to zanje koristno. Da ne bodo izdelovalci zvišali cen svojim pridelkom, pa tudi leži v rokah delavcev samih in sicer indirektno. Delavski razred je v Ameriki v večini; ako bi izrabili vsi solidarno pri volitvah svoj glas za delavskega kandidata, bi prišli v postavodajo le delavci oziroma njihovi prijatelji, ki bi delali postavbe delavstvu v korist; izdelovalcem potrebsčin bi se lahko določilo, koliko smejo zahtevati profita za sebe. Moč leži toraj v rokah delavstva; to moč bo delavstvo izrabilo, kadar bo dovolj izobraženo ter se bo zavedalo v polni meri te moči; zatoj pa je treba nezavedne, zaspane tovariše vzbuditi in jih izobraziti.

Nekateri zopet pravi, da so unije za delavca za nič, ker so pre-

več razcepljene, to je, da imamo v enem in istem podjetju cel ducat raznih unij. Da tudi v tem je nekoliko britke resnice, ampak ne povsod. Nekateri unije so že to napako izprevidele ter delajo na to, da to napako odpravijo in unije okrepijo. Drugič pa je naša delavska dolžnost, da pristopamo v te unije ter delamo na to, da jih spravimo skupaj, da bomo samo ena močna organizacija. Po glejmo v Milwaukee delavce v pivovarnah! Ker so v uniji, se jih ne izrablja z dolgim delavnim časom in tudi plače niso tako nizke, da bi morali delavci živeti po be-raško, kot v nekaterih drugih podjetjih, ki trpe mnogo več ter še imajo grše delo. In kadar zahtevajo pivovarniški delavci kak priboljšek, ga tudi vedno dosežejo, akoravno ne popolnoma. In tako je povsod, kjer je delavstvo v uniji.

Sedaj se deluje na to, da se organizira vse delavce v usnjarnah, kjer vladajo v Milwaukee že od nekdaj razmere, ki so za psa in ne za človeka. Ustanavlja se za vse delavce samo ena unija, brez razlike na to, kakšno delo kateri opravlja. Delodajalcem seveda to ni prav, ker, kakor hitro bi bili organizirani vsi delavci, se bo podjetjem nekoliko prikrajšal njihov ogromni dobiček. Posebno hud nasprotnik unije je družba Pfister & Vogel. Ker se sedaj vse shodi, ki imajo namen delavstvo organizirati, uporablja ta družba vsa sredstva, dovoljena in nedovoljena, da odvrne delavce od organizacije. Delavcem zabi-čuje v tovarni, da bo odpuščen vsakdo, kdor bo pristopil k uniji. Seveda, to ne ostane popolnoma brez posledic. Veliko je takih delavcev, ki se jim kar hlačke tresejo, kadar zagledajo v svoji bližini "bossa" ter bi najraje padli na kolena in poljubili roko! Prav tako, kakor v starem kraju, če je zagledal pred seboj kakega barona ali grofa. Ti strahopetneži se kar od samega strahu prekrižajo, ako slišijo ime unija, ker jim je "boss" razložil, da je unija za delavca nekaj strašnega. Ravnao, kot kake stare pobožne žene, kadar slišijo bagokletne besede. Za en del je pa tudi skoraj prav, da taki strahopetneži ne pridejo v unijo, ker bi v morebitnem štrajku postali tako ali tako skebi ter bi delali uniji le sramoto.

Ko se je vršil zadnji petek shod v Ilirija dvorani, je poslala družba Pfister Vogel tja svoje agente; vzlic vsem grožnjam v tovarni, je bila dvorana premaj hna, toliko se je zbralo zavednega delavstva, ki žele zboljšanja. Zaradi tega je bil prihodnji dan odpuščen rojak Frank Poličnik. Razume se, da družba ne odpusti vseh delavcev, ki se udeležijo agitacijskega shoda, ker bi se potem preveč spraznila tovarna. Kože strojijo le sami delavci, pa ne "bo si" ali odpuščenje delavcev.

Brez dobrih posledic pa le ta agitacija ni ostala; družba Pfister & Vogel se je zbal prevelikega nezadovoljstva med svojimi "podložniki" ter je vsled tega zvičala plačo za 5 odstotkov; vrgla jim je drobtinico, da bi jih lačne potolažila in jih odvrnila od unije vzela jim bo pa to gotovo zopet nazaj, kakor hitro bi agitacija za unijo ponehala.

Da je treba v usnjarnah bolj-ših delavskih pogojev in bolj-ših plač, tega menda ne bo zanikal nihče razen kompanijskih priganjačev. Delavci zaslužijo povprečno po \$12 na teden za deset urno težko delo. Da napravijo to, delati morajo v blatu in smradu. Ako bi strojarna stala v kraju, kjer žive njeni lastniki, bi jo gotovo takoj "premufali", češ da povzroča preveč hrushča in prijetnega duha.

Umrljivost med delavci v usnjarnah je večja kot v drugih gih delavnih ur in slabih zdravstvenih razmer, kot je pronašla preiskava, katero je vodil pred kratkim javni zdravstveni odbor Združenih držav. Zdravniki, ki so vodili preiskavo so našli, da stoji visoko število bolezni in smrti v razmerju s številom delavnih ur. Številne preiskave so dognale, da povprečna ameriška družina, ki obstoji iz pet oseb, rabi za obleko in hrano in stanovanje najmanj \$800 na leto. Kateri izmed delavcev v usnjarni pa zasluži na leto to svoto brez nadčasa, skupno po 14 ur dela na dan? Kako more živeti družina človeško življenje, ako manjka družinskemu očetu skoraj dvesto dolarjev na leto, da bi zamogel izhajati. In kako še naj izhaja oni, katerega družina šteje več kot pet oseb?! Ako se živine ne krmi ter se jo strada, se za njo zavzame društvo za varstvo živali. Ako pa strada delavčeva družina, kdo se pa zavzame za njo? ... Ako se delavci ne bomo pobrigali za naše zboljšanje sami, bomo ostali vedno tam, kjer smo bili in kjer smo še sedaj!

Usnjarne delajo sedaj ogromni dobiček. Odkar traja vojna, je cena usnju poskočila do neverjetne višine; ne zaradi pomanjkanja usnja ali zaradi zvišanih proizvodnih stroškov, ampak za radi nikoli polnih bisag tovarnarjev z izgovorom, da usnja primanjkuje v Ameriki, ker ga pošiljajo v krvavo Evropo po visokih cenah ter moramo vsled tega plačati vsi večje profite v žepu tovarnarjev. Usnje je v ceni poskočilo; ali pa so se zvišale tudi delavske plače? Delavci naj pogine od lakote, med tem ko dela delodajalec take dobičke, da se kmalu ne bo več videl iz kupov denarja!

Pri Pfister & Vogel so na stavki "shaver-ji". Že zadnjič smo omenili, da je ugoden izid stavke zelo dvomljiv, ker ni organizacije in ker je še preveč garjecev, ki za nekoliko judeževih grošev prodajo delavske koristi. Drugič pa stavka ni zavzela prave poti. Stavkarji bi morali imeti stalno svoje "pikete", da bi skebe podučili o svojih zahtevah ter da bi pridobili še več delavcev za svojo upravičeno zahtevo. Tako pa se njihova mesta napolnjujejo že z novinci - stavkolomci in delodajalec ne čuti potrebe, da bi se s stavkarji pogajal, ampak raje pošilja svoje priganjače od hiše do hiše.

Najprej je treba močne organizacije. Posamezniki ne bodo dosegli pri delodajalcih skoraj ničesar brez nje, posebno pa še pri tako trdovratnih, kot so usnjarni, ki zamorejo držati zaloge po več let, ne da bi se jim blago pokvarilo.

Vogel se je izrazil, da unije ne

bo priznal, čeprav bi ga stalo tri milijone. On lahko izgubi tri milijone, ker ne bo izgubil svojih in ni trpel za nje, ampak so le milijoni, ki so mu jih napravili delavci v potu svojega obraza. On ni trpel za nje ničesar!

Ako bi unija res ne koristila delavstvu ničesar, ali mislite, da bi se je potem delodajalec res bal ter imel tak strah pred njo! Ako bi delavcem ne prinesla nobenih koristi, bi delodajalec organizacijsko gibanje celo podpiral!

NAJBOLJŠE OBLEKEIZDELUJE, ČISTI, LIKA, PO-
PRAVLJA IN BARVA STARE
V VSESTRANSKO ZADOVOLJ-
NOST VSEGA OBCINSTVA PO
NIZKI CENI**JOHN KRAINIC**

296 GROVE ST.

AVTOMOBIL!

TELEFON HANOVER 2686-Y

FRANK ERMENC
JITNEY OPERATORAVTOMOBIL OD CASA ALI OD DALJA-
VE NA RAZPOLAGO PO NOČI ALI PO
DNEVI ZA KRSTE, ŽENITVE, IZLETE IN
DRUGE PRILOŽNOSTI PO UGODNI CENI.
300 MINERAL ST.
Milwaukee, Wis.**AHRENS and VAHL**Obuvala za vso družino
355 GROVE STREETBratom Slovencem
in
Hrvatom
priporočam svojo
BRIVNICO
z dobrim in točnimdelom.
Pridite
in
prepričajte
se!**S. FABIJAN ČIČ**
5124 1/2 National Ave., West Allis.**FRANK FUŽIR****HOTEL IN SALOON**
228 REED STREETPriporoča snažna prenočišča,
sobe na teden ali na dan.
Vedno sveže PABST PIVO.
Telefon Hanover 3843-Y**PRAVNA PISARNA****JOSEPH E. TIERNEY**

335-66 AVE, WEST ALLIS

NA PRODAJHIŠA Z 2 LOTOMA NA
53rd AVE, WEST ALLIS
Poceni! Naplació \$1,000.00
Vprašajte pri 404—2nd AveAko vaš prijatelj ni naročen na
Slovenijo, nagovorite ga. Več bo
naročnikov. večji bo list.**REZEL & BENDA**SE PRIPOROČAVA CENJENEMU OBCINSTVU ZA IZDELOVANJE IN
ČISTENJE OBLEK VSEH VRST.
5124 NATIONAL AVE., vogal 52nd AVE., WEST ALLIS
Telefon West Allis 456 L.**ARTHUR J BRETT**

POGREBNIK

281 Reed Street

TELEFON HANOVER 471

FARME

Ako ste namenjeni kupiti obdelano ali neobdelano farmo, pišite po pojasnila o farmah v Ashland Co., Wisconsin. Tu je že več Milwaukeečanov kupilo zemljo.

LEO ZAKRAJSEK
ASHLAND, WIS.**THE WEST ALLIS STATE****BANK**

WEST ALLISKA DRŽAVNA

BANKAVarna - Močna - Pomagalna
Pri nas nalaga veliko Slovencev

svoje prihranke.

Mi želimo vse Slovence.

Časovne vloge.

Plačamo 3 od sto obresti.
WEST ALLIS, WIS.**VIL. J. GRONEWALD**

Licencirani pogrebnik

in maziljenik

Brezplačna poraba privatne kapele.

Cene nizke.

347 REED ST. med National Ave.

in Walker St. MILAUKEE.

Telefon Hanover 4497

SALOON IN PRENOČIŠČATočim dobro Gutsch pivo
in dobro vino. Fine cigare.
Prigrizek vsaki čas zastoni.**JOE FLUDERNIK**735 Indiana-av, Sheboygan, Wis.
Se priporočam cenjenim rojakom

TEL. HANOVER 3793-X

THOS. M. REYNOLDS

GOSTILNA SAMPLE ROOM

298 GROVE STREET

NAJ CENEJE!!!
ZaNeSLiJeJe!
HITREJE!!!**POŠILJA**

Denar v staro domovino

LOUIS BEWITZ

198 First Ave., Milwaukee, Wis

VIKTOR PETEK

268 FIRST AVE.

Moderno urejena slovenska

BRIVNICASe priporočam občinstvu za
mnogobrojen obisk.**Mrs. Mary Ocvirk**

300 Grove Street.

Telefon Hanover 2692

SLOVENSKA BABICA

Se priporoča vsem Slovencem

Jugoslov. Podporna Zveza "Sloga"

VSTANOVLJENA L. 1914 INKORPORIRANA L. 1915

Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN KRAINC, 408 Park St., Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: LEOPOLD ZORKO, 827 Indiana Ave., Sheboygan, Wis.
Tajnik: JOHN ERMENC, 288 Grove St., Milwaukee, Wis.
Blagajnik: MATH. STIGLIC, 415 Florida St., Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: FRANK MATITZ, 212 Greenbush St., Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:
I. nadzornik: IGNAC KUŠLAN, 229 First Ave., Milwaukee, Wis.
II. nadzornik: ANTON TOMINSEK, 511 Park St., Milwaukee, Wis.
III. nadzornik: JOZEF BENDA, 471 — 53rd Ave., West Allis, Wis.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: ALOIS GOLOB, 114 Franklin St., Port Washington, Wis.
JOHN STAMPEL, Grafton, Wis.
JOHN TURK, 466 — 54th Ave., West Allis, Wis.

POMOŽNI ODBOR:
MARTIN JELENC, 300 Mineral St., Milwaukee, Wis.
MARTIN ROF, 308 Second Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON SEM, 440 — 7th Ave., Milwaukee, Wis.

VRHOVNI ZDRAVNIK: DR. P. LANGLAND, Corn. Nat'l Ave. in Grove-st
Glavne seje se vrše vsako drugo sredo meseca na 288 Grove St. ob 8. uri večer.
Uradno glasilo: SLOVENIJA.

NAŠA MISEL ZMAGUJE.

(Nadaljevanje iz 1. strani.)

za smotreno kulturno delo, ki omogočuje posamezniku, kakor tudi narodom boljše in popolnejše življenje. Za dosego tega namena so najvpešnejša sredstva izobraževalne organizacije kakor pevstva, dramatična, godbena, telovadna društva, zlasti pa knjižnice in čitalnice. — Na kratko komentirano: Nekdanji nasprotniki milwauske ideje po treh letih priznavajo, da so milwaučanom delali krivico in obenem pripoznavajo, da se je naša naselbina borila za pravo stvar. Zmaga milwauske ideje je torej popolna!

Drugo vprašanje, ki se je v Milwaukee tudi ob vsaki priliki poudarjalo, je bilo naše gospodarsko in narodnostno vprašanje. Poudarjalo se je, da je treba v našem narodu vzbuditi samozavest ter mu izrovati utepeno napako — samoponiževanje in podcenjevanje, kajti dokler se sami sebe podcenjujemo, se sramujemo svoje narodnosti, toliko časa ne moremo pričakovati zase spoštovanja od tujcev in toliko časa tudi ne more biti govora o naši istovrednosti in enakopravnosti z drugimi. Kdor smatra svoje sposobnosti za manjše ali slabše kakor iste svojega konkurenta, ta ne bo konkuriral, ta si ne bo upal dvigniti pogleda do stopnje nad seboj, temveč bo ostal vedno na najnižji stopnji in večina Slovencev v resnici opravlja najnižja, najtežja in najslabše plačana dela. To je ena!

Drugi vzrok, da Slovenci opravljajo najslabša dela kljub svoji prirojeni bistroumnosti, je deloma pomanjkanje izobrazbe, kar onemogočuje zadostno priučenje angleškega jezika, deloma pa je vzrok naše lastno podcenjevanje svojih sposobnosti. Večina naših ljudi ne veruje v svoje zmožnosti, da bi se mogli naučiti angleščine in zato niti ne poskusijo. Dalje, najvažnejša vprašanja, kakor "Zavetišče", "Združenje jednot" itd., o vsem tem smo razpravljali pred nekaj tedni in zato danes ne bomo.

Ta vprašanja so za vse ameriške Slovence večje važnosti in od večje koristi kakor vprašanje stranke. To se je v Milwaukee vedno poudarjalo, zaradi česar smo bili smatrani kot nekaki sanjači in nesmiselnosti in celo nazadnjaki. Toda glejte čudo! Zopet je v vrstah naših nasprotnikov vstal mož, iskren in neustrašen ter široko-obzoren, ter svojim somišljenikom in ostali javnosti povedal to, kar so v Milwaukee pisali svoj čas "Bodočnost" in sedaj "Slovenija". Ta mož je dr. F. J. Kern, vrhovni zdravnik S. N. P. J., S. S. P. Z. in S. D. P. Z., torej organizacij, broječih okoli 20,000 članov. On je priobčil 25. maja v G. N. članek, ki ga tu podajemo svojim čitateljem dobesedno:

Naše podporne organizacije, Slovenstvo in drugo. — Že par let me ni bilo slišati po slovenskih časopisih, dasiravno sem se ves čas zanimal za slovensko javno življenje v Ameriki. V tem času smo imeli na dnevnem redu razna vprašanja: glede združenja jednot in zvez, slovensko ligo, zavetišče in drugo. Večina teh vprašanj še sedaj ni rešenih ker jih sploh nismo smatrali resno. S polemiko in prerekanjem po časopisju se taka vprašanja ne rešijo in se niso rešila.

Zadnje čase smo tudi preustrojili naše Zveze in Jednote. Postavili smo jih na "business" stališče. Tako daleč smo prišli, da smo iz slovenskih organizacij napravili mednarodne ali nevtralne Jednote in Zveze. Slovenska "Narodna" Podporna Jednota sprejema za člane judovske trgovce, ki pristopajo vanjo za reklamo! Po pravilih sme sprejeti tudi zamorce in Kitajce, ako se naučijo brbrati nekoliko kak slovenski jezik. Vsaj tako mi je poročal neki uradnik Jednote. Druge Jednote in Zveze imajo Nemce in Italijane za člane, sploh je dobrodošel vsak, kdor hoče pristopiti.

Postali smo kozmopoliti, kakor če bi bili narod, ki šteje sto milijonov ljudi namesto dvestotisoč (v Ameriki) in naše Jednote primerjamo velikim ameriškim organizacijam, ki štejejo na stotine članov. — Nekateri — in to odločno! — faktorji pri naprednih organizacijah zahtevajo, da mora biti vsak napreden Slovenec socialist, in to popolnoma mednarodni socialist, kateremu je za slovenski narod toliko mar kot za vse druge narode. — Nekateri zahtevajo, da naj 30 tisoč članov slovenskih organizacij opusti vse delo za narodna vprašanja, da se zavedamo kot Slovenci oziroma kot Jugoslovani, in da naj ne bomo nič drugega kot socialisti in ne dela nič drugega kot agitiramo za socializem. — Nekateri zahtevajo, da naj ubogi slovenski delavec žrtvuje vse za socializem, dočim je komaj 60,000 Amerikancev izmed 90,000,000 organiziranih v socialistični stranki. — Jaz sam verujem, da bodo socialistična načela končno zmaga tudi v Ameriki, kadar se tudi Amerikanci začnejo zanj, ne verjamem pa, da bodo vse to izpeljale narodnosti, ki ne znajo niti deželne jezika. Škoda bi bilo, da bi ravno slovenski narod izgubil vso energijo in podjetnost ter žrtvoval ves svoj čas in svoj denar, da postane kot nekaka prva žrtev za socializem v Ameriki, dokler se ostali ameriški državljani ne zanimajo za to. Zašli smo brez dvoma malo pre daleč. Zastavimo malo korak, da se ne zvalimo v prepad. — Študirajmo socializem, organizirajmo

se v uniji, a izven tega si vzamimo čas tudi za druga vprašanja. Zadnjih sedem ali osem let smo porabili samo za polemiko o socializmu — za in proti. Ukradli smo rojakom nešteto ur časa z dolgovznimi članki in dopisi. Pozabili smo, da smo Slovenci, pozabili smo, da imamo druge važne zadeve rešiti! — Devedeset odstotkov — in več — vseh prošelj za vstop, katere sem pregledal v zadnjih dveh letih kot vrhovni zdravnik S. S. P. Z., S. D. P. Z. in S. N. P. J. (1916), kaže, da so prosilci premogari ali delavci po tovarnah pri težkih delih. Dvajset let se selimo sem v Ameriko, pa je 99 odstotkov Slovencev še vedno težakov. To pomeni, da se v 20 letih Slovinci niso naučili niti toliko angleškega jezika, da se niso niti toliko amerikanizirali, da bi vsaj nekaj odstotkov izmed njih postalo "foremen", "bossi" itd., kaj še, da bi bili vzgojili kako inteligenco. Do sedaj smo vzgojili pet ali šest zdravnikov in par nas je prišlo naštetiranih že iz strega kraja. Advokata nimamo menda nobenega, inženirjev ali arhitektov še manj. Imamo nekaj starih premožnih trgovcev, ki se pa nekateri sramujejo svojega naroda, ki mu je amerikanizacija in ameriški jezik deveta briga, zato rajši delujejo med tujci. — Čas je, da naše podporne organizacije in ljudstvo obče začnejo na tem misliti. — Zadnje čase je bilo socializma preveč, zavzemalo je skoraj sto odstotkov našega dela. Porabimo za socializem sedaj samo eno desetino ali magari nekoliko več, drugo pa posvetimo amerikanizaciji in pa da vzgojimo narod v pravem slovenskem duhu. Jaz sem ponosen, da sem Slovenec, da znam angleško. Ako bi po 14. letih bivanja v Ameriki ne znal vsaj nekoliko angleško, bi me bilo pred Amerikanci skoro sram reči, da sem eden izmed naseljencev naroda, ki se po tolikih letih ne zna in noče privaditi jeziku ter navadam dežele, ki nas je gostoljubno sprejela za svoje. — Slovenske organizacije in rojaki po raznih naselbinah naj začno takoj v tem smislu misliti, čutiti in delovati, pa bomo imeli več materialnega in duševnega vspeha kot smo ga imeli do sedaj. Potem bomo lahko korakali po konci in pogledali vsakemu naravnost v oči ter ne pripogibali naših hrbtov in naših glav pred drugimi, ki so ljudje kot mi. — Pričakujem, da se oglasijo rojaki, ki si upajo v sedanjem času cenzure izreči kako besedo po lastnem prepričanju.

Dr. Kern je organiziran socialist, torej ne more biti dvoma o iskrenosti njegovih besed, ki so utisnile neizbrisljiv pečat nesposobnosti čikaškim voditeljem, obenem odobrile in potrdile stališče milwauske naselbine. Nadaljno sodbo prepuščamo čitateljem in ostalim rojakom. Oni napredni milwauski rojaki, ki so bili napadeni od Čikage, so dobili popolno zadoščenje in s tem je zanje pozabljena tozadevna preteklost, kakor upamo!

Uredništvo Slovenije si je štel v svojo nalogo enkrat pribiti ta dejstva ter milwauskim rojakom pokazati, kdo ima prav in kdo je v zmoti. Priložnost se je ponudila prej kakor smo mislili. Često je bilo namreč slišati, da so bili milwauski rojaki zapeljani po neveselih voditeljev. Čas pa je pokazal, da je imela milwauska naselbina dobre in prave voditelje, ki so vedeli kaj govore in kaj delajo. Ako je kje kaj krivde, tedaj je na strani onih, ki so jim nasprotovali.

KAKO SE ZAMORE PODALJŠATI DAN?

Nekateri tovarnarji, med njimi tudi znani Vilter so mnenja, da bodo delavci imeli velikanske koristi, ako se podaljša dan na ta način, da se prestavi ura za eno uro naprej, češ, da bodo potem delavci vstali zjutraj eno uro preje ter tudi šli eno uro preje domu iz dela ter bodo imeli potem takem zvečer več prostega časa za sebe. O ti blažena neumnost in hlimba! Dvomimo, da je bil Salomon tako pameten, akoravno velja za najpametnejšega človeka v zgodovini! Vprašanje krajskega delavnega časa hočejo rešiti ti delavski prijatelji na ta način, ker bo prišel delavec eno uro preje iz dela domu!

Stvar izgleda na prvi pogled smešna; toda kdor pozna te gospode, ve, da mislijo resno, ker so menda prepričani, da ne bo treba potem nikoli dati delavcu krajšega delavnega časa. Človek bi šel mirno mimo takih neumnosti ako bi se ne norčevali tako javno iz ubogega delavca.

OSPICE V KENOSHI

V Kenoshi se je začela močno razširjati otročja bolezen ospice. V zadnjem tednu je bilo okoli 40 slučajev poročenih.

PREREZALA SI JE ŽILE

Mrs. R. Riga, stara 59 let, stanujoča na 218 1/2 Grove st si je prerezala v nedeljo z britvijo žile na obeh rokah. Prepeljali so jo v bolnišnico ter upajo, da ukreva. Vzrok je neznan.

SLOVENSKI FARMERJI!

10,000 akrov zemlje je na prodaj v državi Wisconsin. Naša zemlja se nahaja zraven naselbin in železniške proge. Naša zemlja leži v najrodovitnejšem kraju te države.

Odplačilo zemlje je najugodnejše. Za nadaljne podrobnosti se obrnite na

MAROHNIČ in MILAKOVIČ
124 - 5th STREET
BLIZU UNION POSTAJE
TELEFON GRAND 3112

Zahtevajte vedno povsod le naše domače, fine in prijetno dišeče HAVANA cigare, BALKAN, BRITANICA, REGALITAS, HINDERBURG, izdelane iz najboljšega TOBAKA, katere dela vaš rojak

FRANK PERSHE
278 GROVE STREET

VARUJTE SE NEPRILIK!

Ako hočete poslati denar v stari kraj, ne pozabite, da vam to opravi najsigurnejše rojak, ki je že osem let v tem poslu ter ima zadostno izkušnjo.

Cene so nizke
JOZEF TRATNIK,

FRANK SKOK
SLOVENSKI FOTOGRAF,
438 — 52nd Avenue
zraven slovenske cerkve
Telefon WEST ALLIS 456-J

IZDELUJE VSAKE VRSTE FINE SLIKE PO NIZKIH CENAH. Z VSAKIM NAROČILOM ŽENITBENIH SLIK NAPRAVIM ENO VELIKO ZASTONJ. NA ZELJO GREM FOTOGRAFIRATI TUDI NA DOM ALI KAMOR ME KDO ZAHTEVA.

DELAM IZ MALIH SLIK VELIKE V VSAKOVRSNIH BARVAH NA PLATNO IN PAPIR CENEJE IN BOLJE KOT CIFULI. POSTREŽBA HITRA IN DELO IZVRSTNO

IGNAC KUŠLAN
SLOVENSKA GOSTILNA
IN RESTAURANT
229 First-av., Milwaukee
Prodajem izborne vsakovrstne pijače in dobre cigare. Topel prigrizek ob vsakem času.
Slovincem se priporočam

TA KRASNA
COLUMBIA GRAFONOLA
SAMO SAMO
\$15.00 \$15.00
\$1.00 \$1.00
na teden na teden

VSKOVRSNA GODALA
POPOLNA ZBIRKA
SLOVENSKIH PLOŠČ
1000 plošč na obeh straneh po 65c.
WINTER PIANO CO
375 GROVE STREET

POZOR ROJAKI!

Dobro izučen starokrajski klobučar.

Stare klobuke ženske in moške, naredim kot nove in po najnovejši modi. Poskusite! Postreženi boste vedno dobro pri

PAUL DETIČ, 367 NAT'L AVE.
Telefon Hanover 1486 L.
SVOJI K SVOJIM

FOTOGRAFIJE!

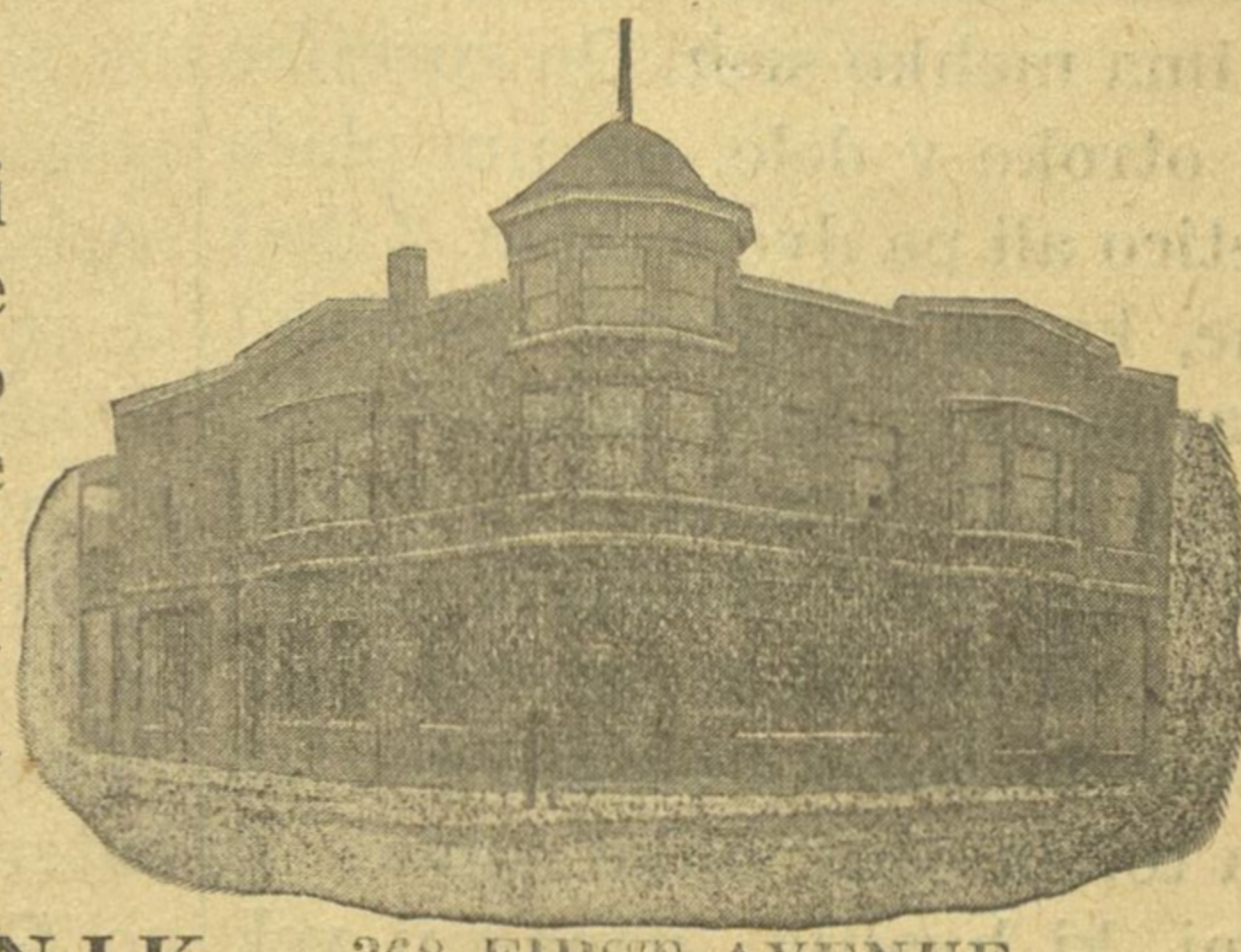
Za ženične slike se obrnite na
L. HAGENDORF.
FOTOGRAF.
SEDAJ NA
443 National Avenue
2 vrata zapadno od Kroegerja

FRANK BANKO

GOSTILNA
5202 National Avenue,
zraven slovenske cerkve,
WEST ALLIS, WIS.
Fine smodke, dobro vedno
sveže SCHLITZ pivo in izvrstno domače VINO.
TELEFON WEST ALLIS 261-X

KJE JE?

Alojz Gnader, član dr. Sloga št. 1, J. P. Z. S. v Milwaukee, ki je s potnim listom in se ne ve za njegov naslov. Prosim rojake, da mi naznani njegovo bivališče, ako kdo ve, ali pa se naj sam javi.
F. Matitz, 212 Greenbush st., Milwaukee, Wis.

268 FIRST AVENUE.

DELO IN POČITEK

(Konec)

To je neumno, pravite — imate prav. To je zelo neumno, a kdo je tega kriv? Kdo drugi nego vi, ki izdelujete noč in dan vrednost in tako uničujete vrednost svojega dela. Kdo drugi nego vi, ki prodajate deset, dvanajst, štiriinajst ur dela na dan za nekoliko bornih desetic in h koncu še poljubite roko, katera si prilasti ves plod vašega dela.

V ušesih vam je zazvenela pesem, ki slavi delo in sedaj mislite res, da ni na svetu nič lepšega in boljšega od dela; sedaj ste pozabili, da je svet lep in velik in ne vprašate več, zakaj ste na svetu. Odprite vendar oči in mislite nekoliko, mislite sami in potem govorite, zakaj vendar živite. Mar le zato, da vas zapro do smrti v rudnike, kamor nikdar ne prihaja solnce, v tvornice, kjer ni nikdar čistega in zdravega zraka, v delavnice, kjer vam vsakovrsten prah polni pljuča ter jih pretvarja v gnezdo bacilov? Ali zato, da orjete in kopljete spomladi in jeseni, po leti in po zimi, da imajo bogatci lepe fine pogače in kolače, vi pa še ovsenjaka ne? Ali je večno delo res življenje?

Delo je po vaših nazorih svrha tega življenja; a to je velikanska zmota. Kar bi vam moralo biti le sredstvo za življenje, vam je postalo sveto. Vi bi morali živeti, da uživate svet in njegove lepote in delate le toliko, kolikor bi bilo treba, da imate kruha in vina, obleko in stanovanje. Seveda, toliko bi morali delati vsi, nihče pa ne več.

Nikar se ne hvalite, da živite. Tega vam ne verjamemo. Kdor živi, mora uživati, vam je pa vsak užitek neznan. Življenje bi moralo biti veselje; vaš obstanek je pa sama žalost in tuga. Ne zatrjujte mi, da je delo veselje. To pravi lahko Spielhagen v svojih romanih, a vaše življenje ni roman, temveč tragedija. Da, še tragedija ni, ker je za to preveč enostavno, preveč brezpomembno. Vi ne živite, vi še celo ne vegetirate! Kajti cvetlica, ki vegetira, duhti in je lepa — ohlepa! Kje pa je vaša lepota? Mar v vaših bledeh licih in upadlih očeh? V naših nagubančenih obrazih in sključenih postavah? Ne, ne. Vi niste in ne morete biti lepi, ker delo, vaše suženjsko delo ne trpi lepote.

Vi ne živite, vi ne vegetirate — vi ste stroji, avtomati, ki nimajo druge svrhe, kakor edino delo; ali pa še manj, ker je stroj vaš gospodar.

Jaz — ne slavim več dela, ker moderno delo je strup za človeštvo. In če hočete zopet postati ljudje, pričnite drugače misliti. Ako hočete živeti, morate uživati za uživanje je pa potreben počitek, — več počitka, kakor dela.

Vi nikdar niste bili mladi. Kot otroci ste začeli delati, ker oče in mati nista imela kruha. O, tovarnar ima mehko srce. On sprejme tudi otroke v delo, pa jim plača desetico ali pa dve na dan. Zakaj bi ne, ko je to njegov dobiček? Tovarnar je pametnejši od vas. Njemu je ljubše, da dela sto ali tisoč ljudi zanj, dočim on lahko uživa. Ali ste pa vi pametni, da vas sto in tisoč dela noč in dan le za to, da eden lahko uživa?

Oni, ki hvalijo današnji vek kakor zlato dobo človeškega rodu

so neumni ali pa hudobni.

Nočem vas spominjati zlatih časov pastirjev iz Arkadije, da bi se vam preveč ne cedile slane. Nočem vas spominjati nekdanjih Grkov in Slovanov, ki so uživali ta lepi svet in darove, ker vas nočem dražiti. A spomniti se moram vendar vsaj srednjega veka žalostnega spomina, ki je bil pa vendar v marsikaterem oziru boljši za ubogega trpina, kakor pa današnji čas.

V srednjem veku je cerkev zadržala 90 počitnih dni na leto, namreč 52 nedelj in 38 praznikov in te dni je bilo vsako delo strogo prepovedano. V očeh "svobodoumne buržoazije" je bil to največji greh cerkve in buržoazija je postala le zaradi tega "brezverska", ker je cerkev zahtevala počitek za delavce. Še le ko je nastopila kupčijska in industrijalna buržvazija na oder javnega življenja, se je začelo opazovati sovražstvo do praznikov. Cesar Henrik IV. je zahteval od papeža, naj zmanjša število praznikov, a papež se je temu uprl. Leta 1666 je pa škof Perefixus v Parizu sam prepovedal 17 praznikov. Zadnji papež je šel še dalje. In danes ne misli skoraj nihče več na to, da je treba delavcu počitka, da si je postalo delo bolj težko in nevarno.

In delavci sami niso prijatelji praznikov, ne ljubijo počitka. Oni hočejo delati, vedno delati, da bi zaslužili kruha. Kako dolgo pojde to še naprej?

Ali še ne boste sprevideli, da ne bo konca vašega trpljenja, vašega mučenja, vašega suženjstva dokler vlada na svetu dandanašnji "red"? Ali se še ne boste združili, da ustvarite novo človeško družbo, katera zajamči vsakemu članu dovolj časa za počitek, veselje, izobraževanje in uživanje.

Odprite oči! Ozrite se posvetu! Lep je, vaš pa ni, ker vam večno delo ne da časa, da bi ga uživali. Združite se, združite se, da osvojite ta svet za sebe, za ves človeški rod!

ROPAR NAPADEL

SPREVODNIKA

V soboto je napadel nepoznan ropar blizu S. Milwaukee sprevodnika električne železnice, da bi mu odvzel nabrani denar. V boju ga je ustrelil ter ranil smrtno nevarno ter je pozneje ranam podlegel. Motorman je prišel na pomoč, bandita premagal ter ga zvezal. Ko je vozil proti S. Milwaukee, se je bandit rešil ter ušel. Do sedaj ga še niso dobili. Lopov je dobil revolver in patrone ta način, da je prejšnji dan napadel nekega nočnega stražarja, ga zvezal ter mu odvzel orožje.

RAZNO IZ SHEBOYGANA

Pastor E. Vornholz je vodil avtomobil; na oglu 9th st in Ontario ave je zavil s tako brzino, da se je avtomobil prevrnil ter pokopal pod seboj razun ene vse osebe, katerih je bilo pet. Pastor se je pobil na glavi, neka gospodična pa si je strla roko, ostali pa so zadobili le lažje poškodbe.

M. Feller, gost v Park hotelu je kadil v postelji cigaro. Pri tem je zaspal ter se je vnela postelja, katero je zmetal gorečo skozi okno. Gasilci so ogenj pogasili. Škoda ni velika.

3 OSEBE MRTVE

VSLED VIHARJA

Memphis — Tri osebe so mrtve in veliko jih je ranjenih, ko je strašen vihar razsajal v okolici Memphis-a. Vihar je dosegel brzino 125 milj na uro. Izruvana in padla drevesa so poškodovala mnogo hiš. Mnogim hišam je odneslo strehe.

POMANJKANJE PAPIRJA

Pomanjkanje papirja za časopise se občuti vedno bolj; izdelovalci papirja so obvestili svoje odjemalce, da naj varčujejo s papirjem kolikor največ mogoče ter priporočajo, da se časopisi zmanjšajo. Naravna posledica pomanjkanja je, da je papir zelo drag.

SVOBODA TISKA JE

V NEVARNOSTI

Washington — Senat se ta teden peča s pošto predlogo, ki bi dala generalnemu poštarju polno moč, da bi lahko prepovedal pošiljanje periodičnih tiskovin, magazinov in časopisov po pošti, ako bi pisali tako, kakor bi ne bilo njemu prav. S tem bi se tako rekoč omejila svoboda tiska in časopisi, ki bi ne odobraval vladnega početja, bi se morali pošiljati z železnico kot tovor. To bi uničilo mnogo časopisov. Sodi se, da se ta predloga stavi, da bi se izrabila pri letošnjih volitvah.

NADŠKOF PROTI PRE-

MAJHNI ŽENSKI OBLEKI

Nadškof Sebastijan Messmer je poslal duhovnom krožnico, v kateri prepoveduje in biča kratka krila in izrezane jopice, katere nosijo sedaj ženske, ker je taka moda. Priporoča, da se vrše v cerkvah tozadevno pridige, da se odvrne katoliške ženske od te zapeljive obleke, pri kateri izpostavljajo brez sramu gole roke, prsa, hrbet in noge človeškemu pogledom. Ako pristopi katera v ta ki obleki h obhajilu, se je ne sme obhajati, dokler ne zakrije golih delov. Češ, da vsaj v cerkvi se morajo odpovedati zemeljski ničemurnosti.

ODERUŠKE CENE ZA LED

Prodajalci naravnega ledu računajo tako visoke cene, da se je vsled tega združilo na West Allisu več trgovcev, ki so sklenili, da bodo postavili lastno izdelovalnico umetnega ledu, ki bo cenejši, kot ga morajo kupovati sedaj. Nova družba bo imela okoli dvajset tisoč kapitala. Zadevo vodi M. A. Cudahy iz Park Hotela.

KAJZER BO ZAHTEVAL VELIKANSKI VOJNI KREDIT

Berolin — Der Tageblatt poroča, da bo te dni kajzer zahteval 12 biljonov (12,000,000,000) mark vojnega kredita za nadaljevanje vojne. Denar bo šel za povzdigo ali zaton kajzerjeve slave, plačati ga bo pa moral delavec!

PATRIOTIZEM SAMO

ZA "BUSINESS"

Trgovci so patriotični le zaradi "biznesa", naj si že bo v kateri državi že hoče. Povsod kažejo velikansko patriotično navdušenje,

POZOR SLOVENCIM IN HRVATIM

Po zelo nizki ceni prodam trgovino z manufakturnim blagom (Gents Furnishings) ter dam tudi lease. Najemnina je nizka. Kdor želi pričeti s trgovino, se mu nudi sedaj najlepša prilika v središču slovenske naselbine.

Pišite ali pa osebno vprašajte pri

JOHN ERMENC
288 Grove St., lastnik.

TEREZIJA M.
313—3rd AVE

SLOVENSKA IZKUŠENA

BABICA

IN

BOLNIŠKA

POSTREŽNICA

KRAPSH E.
TELEFON HANOVER 1605

Zelimo Vas, da se zainteresirate osebno v NAŠO trgovino. Upoštevajte prednost, ki so v VAŠI dobroti in za VAŠO ugodnost. Naši uslužbenci, zaloga in vse naprave so vam na razpolago in vse kar kupite tukaj, je prodano pod pogojem, da je pravično v količini, v kakovosti in v ceni; ako pa ni kaj PRAV, vam naredimo takoj prav.

FERDINAND GLOJEK

PRVOVRSTNA MESARIJA IN GROCERIJA

453 — 53rd AVENUE, WEST ALLIS. TELEFON WEST ALLIS 363-X

SLOVENSKI URAR IN ZLATAR

V ZALOGI IMAM VSE VRSTE ZLATNINO IN SREBNINO TER URE, URE BUDILKE, ZAPESTNICE ITD.

Popravljam ure vseh vrst po najnižjih cenah, hitro in dobro. Za vse jamčim.

FRANK VAČUN, 291 GROVE STREET

MALI OGLASNIK

Za enkratno priobčenje 3 ceste za vsako vrsto. Najmanj 10 c. za enkrat. Na mesec stane vrsta 10 centov.

NOVE OBLEKE po meri in nizki ceni dobite pri J. KRAINC, 296 GROVE STREET.

PRODA SE v najlepšem kraju naselbine blizu pod lastno ceno. J. ERMENC, 288 Grove St.

HISA Z ENIM AKROM zemlje se prodaja. Cena \$1500. Naplació \$200 in \$10 na mesec. Vprašajte na upravništvo (7MO) 296 Grove St.

NOTARSKA DELA vam izvrši hitro in po ceni J. ERMENC, 288 GROVE ST. Tolmači pri sodiščih.

ODPOŠILJATELJEM DENARJA NA ZNANJE

Čast mi je naznaniti vsem rojakom, kateri pošiljajo denar v staro domovino, da današnje pošiljanje ni sedaj, kot je bilo lani, ko leto. Vzrok je težko zapletena vojska, angleška in francoska mornarica, ki zaplenita v Avstrijo ali Nemčijo namenjeno pošto, ako nalete nanjo. Zaradi tega se ni denar zgubljen, ker denarja ne morejo dobiti, pač pa vzamejo na kaznice ter potem v Avstriji ali Nemčiji ne morejo izplačati nekazanega denarja, ker ne vedo koliko in komu. Ako denar ni izplačan sedaj v vojskinem času, izplačal se bo po končani vojni tam ali pa tu pošiljatelju nazaj. ZGUBE NI NOBENE, le zamuda. Ako vam drugi agenti ali pošiljatelji denarja obljubujejo boljše točnost, ne verjamite jim, ker sedajšnje vojne razmere za pošiljanje denarja so take, kot je poročam odkritosrčno vsem pošiljateljem.

JOZEF TRATNIK